

«Ekteskap» er ikke ekteskap

DagenMagazinet, 27. Januar 2009

Tekst: Jon Kvalbein

«Når jeg gir navn til noe, blir det hva jeg kaller det,» sa Alice til Humpty i «Alice i Eventyrland».

Nå har Stortinget gjort oss til et slikt eventyrland. De kaller det «kjønnsnøytrale ekteskapet» for ekteskap, og regner med at det blir hva loven kaller det. Det dreier seg om en kulturradikal revolusjon.

Fra 1. januar i år har en ny lov om «kjønnsnøytralt ekteskap» trådt i funksjon. Loven innfører en ny ekteskapsforståelse som er i strid med lovgivningen i nesten alle andre land, menneskerettighetene og den kristne tro. Det «kjønnsnøytrale ekteskap» bør ikke kalles ekteskap. Loven kan ikke bare stilltiende aksepteres.

Ekteskapet er en offentlig institusjon, ingen privatsak. Til ekteskapet er knyttet lover, tradisjoner, verdier og forventninger om hvordan ektefellene skal og bør leve i forhold til hverandre. En institusjon gjør det klart hvem som er en del av institusjonen.

Krav til ekteskap

Norsk lov har inntil i år stilt følgende krav til ekteskapsinngåelse:

1. Ekteskapet gjelder mann og kvinne (kjønnskrav).
2. Det inngås mellom to personer (antallskrav).
3. Ektefellene skal være minst 18 år, evt. 16 år med dispensasjon (alderskrav).
4. Ektefellene skal ikke være i nær familie (slektskrav).
5. Det forutsettes at ekteskapet inngås frivillig. Begge er til stede og blir spurt ved navn om de ønsker å inngå ekteskap med den andre (frivillighetskrav).
6. Det forutsettes også at samme person bare kan være ektefelle i ett ekteskap (la oss kalle det enhetskrav).

Disse seks kravene viser at ekteskapet ikke er noen privatsak. Det er ikke opp til den enkelte å bestemme hva et ekteskap er. La oss spørre: Hvilke av disse kravene må fastholdes dersom det skal være rimelig å kalle institusjonen for ekteskap?

Det finnes krav som kan justeres noe, for eksempel alderskravet. Men ekteskap bør normalt inngås av myndige personer. Slektskravet stilles primært for å verne eventuelle barn mot genetiske skader. Det finnes saklige grunner til å opprettholde et slikt krav. Vi aksepterer at en og samme person ikke kan være ektefelle i mer enn ett ekteskap samtidig. Ekteskapet forutsetter monogami. Et polygamt forhold kan derfor ikke betegnes som ekteskap. Enhetskravet og antallskravet må derfor opprettholdes. I vårt land reageres det sterkt mot «tvangsekteskap». Min påstand er: Dersom man fjerner kravet til enhet, frivillighet og antall, har institusjonen endret karakter i den grad at den ikke lenger bør betegnes som ekteskap. Hva så med kjønnskravet?

Kulturbrudd

Begrepet ekteskap har historisk, biologisk, sosiologisk og teologisk vært knyttet til én mann og én kvinne. Ekteskapet har i ulike kulturer og religioner dekket et fundamentalt behov for fellesskap

mellom mann og kvinne. Ulike kulturer har ønsket trygge rammer om slektens videreføring og barns oppvekstmiljø.

Bryter barnekonvensjonen: Ekteskapet har ikke bare basis i gjensidig kjærlighet, det har et biologisk utgangspunkt. Alle mennesker har en biologisk far og en biologisk mor. Mennesket er skapt som to kjønn. Det trengs en far og en mor for å få barn. Seksuell omgang mellom to av samme kjønn kan aldri resultere i felles barn. Skal de ha barn på kunstig vis, vil barna allerede i utgangspunktet være fratatt den rettighet de har etter FNs barnekonvensjon, nemlig retten til å kjenne sin biologiske far og mor og få omsorg fra dem.

Bryter menneskerettighetene: Den nye «ekteskapsloven» er i strid med menneskerettighetenes ekteskapsforståelse. Menneskerettsloven, som ble vedtatt av Stortinget 21. mai 1999, fastsetter at menneskerettighetene er en del av norsk lov. I Konvensjon om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter står det i art. 12 om retten til å inngå ekteskap: «Menn og kvinner i gifteferdig alder har rett til å gifte seg og til å stifte familie, i samsvar med de nasjonale lover som regulerer utøvelsen av denne rettighet.» Menneskerettighetene taler konsekvent om ekteskapet under den forutsetning at det dreier seg om en rettslig gyldig ordning for samliv mellom én mann og én kvinne.

Bryter den kristne forståelse: Den nye «ekteskapsloven» representerer et brudd med det kristne synet på ekteskapet. Ekteskapet er en skaperordning. «Og Gud skapte mennesket i sitt bilde, i Guds bilde skapte han dem, til mann og kvinne skapte han dem. Og Gud velsignet dem og sa til dem: Vær fruktbare og bli mange, fyll jorden, legg den under dere ...» (1 Mos 1:27f). Seksuelt samliv utenfor ekteskapets ramme er synd og i strid med Guds vilje. «Du skal ikke bryte ekteskapet» – slik lyder det sjette bud i dag. Dersom det nye ekteskapsbegrepet blir innarbeidet, må budet endre ordlyd.

Konklusjonen er: Den nye «ekteskapsloven» har fjernet kjønnskravet og representerer en ekteskapsforståelse som er i strid med tradisjon og lovverk i nesten alle land, i strid med menneskerettighetene og i strid med kristen tro. Vi bør ikke godta at det «kjønnsnøytrale ekteskapet» blir betegnet med begrepet ekteskap.

Motkultur

Å tale om ekteskap mellom to av samme kjønn lyder meningsløst for ører som ikke er blitt bedøvet gjennom lang tids propaganda. Betegnelser som «kjønnsnøytralt ekteskap» og «likekjønnet ekteskap» er like selvmotsigende som «firkantet sirkel». Ekteskapet har aldri vært «kjønnsnøytralt». En kulturrevolusjon fremmes ved å fylle positive begreper med nytt tankeinnhold. Begrepene er tankens materiale. Språket styrer vår tenkning. Ved å innføre ny språkbruk kan vår virkelighetsoppfatning endres, slik at det som før var uakseptabelt, blir akseptert.

La oss derfor fortsette å bruke ordet ekteskap bare om ekteskap mellom én mann og én kvinne – aldri om samliv mellom to av samme kjønn! La oss opprettholde en motkultur og nekte å bøye oss for statens tyveri av ekteskapsbegrepet. Den nye institusjonen som er opprettet av Stortinget bør ikke betegnes ekteskap, men f. eks. «såkalt kjønnsnøytralt ekteskap». Ved skriftlig omtale bør «kjønnsnøytralt ekteskap» settes i gåseøyne for å markere at det her ikke dreier seg om ekteskap.